

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Επισπεύδων Φορέας: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«ΕΝΙΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ, ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ, ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΝΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ»

Το Σ/Ν ΑΝΑΡΤΗΘΗΚΕ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ στις 14 Μαΐου 2020, και ώρα 20.00 με τίτλο «Ρυθμίσεις για το Ελεγκτικό Συνέδριο και διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης».

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ 29 Μαΐου 2020, 08:00 και ώρα 08.00 **Δικτυακός τόπος**
Ανάρτησης : www.opengov.gr **ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ:** Δ. Βουζουνεράκη και Κ. Γαζέτα

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ: Είκοσι πέντε (25)

ΠΛΗΘΟΣ ΑΡΘΡΩΝ:365

ΣΥΝΟΛΟ ΣΧΟΛΙΩΝ :Επί Κεφαλαίων Ενοτήτων και άρθρων : τριάντα επτά (37)

Επί του Κεφαλαίου 3: « ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΜΕΡΟΛΗΨΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ»

1. **15 Μαΐου 2020, 12:56 | Α.:** «Όταν Κυβερνητικό στέλεχος σχολιάζει την εισαγγελέα στην υπόθεση Τοπαλούδη θεωρείται ότι διακυβεύεται η αμεροληψία της δικαιοσύνης; τι όχι;

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο δεν έχει σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις

Επί του Κεφαλαίου 6: « ΔΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ»

1. **21 Μαΐου 2020, 11:08 | Κ. Δ.:** «στα φυσικά και νομικά πρόσωπα η πληρεξουσιότητα σε δικηγόρο να είναι δυνατό να γίνεται και με βεβαίωση του γνήσιου της υπογραφής και από δικηγόρο -> όχι μόνο από δημόσια αρχή ή δημοτική αρχή ή συμβολαιογράφο»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο ελήφθη υπ' όψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

Επί του Κεφαλαίου 13: «ΟΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ »

1. **15 Μαΐου 2020, 11:21 | Γ. Θ.:** «Να γίνονται οι επιδόσεις δικογράφων ηλεκτρονικά όπως ψηφίστηκε την 14/5/20».
2. **18 Μαΐου 2020, 09:42 | Ο.:** «Οι επιδόσεις γίνονται με προχειρότητα και πετάνε δικόγραφα στον δρόμο. Οι επιμελητές δεν μπαίνουν καν στην διαδικασία να δουν αν η διεύθυνση ισχύει με αποτέλεσμα ο διάδικος να έχει αλλάξει τόπο κατοικίας και προσωπικά δεδομένα να έρχονται στην κυριότητα τρίτων. Η ΑΠΔΠΧ είναι σαφής περί αυτού. Να υπάρξουν ποινές βαρύτερες σε περίπτωση δικαστικών επιμελητών που πετάνε έγγραφα στον δρόμο. Οι καταγγελίες να γίνονται με μία απλή αναφορά στο Υπουργείο, όχι στο σωματείο τους γιατί φέρνουν συνέχεια προσκόμματα με σκοπό να θαφτεί. Δικάζουν ερήμην ανθρώπους χωρίς να έχουν λάβει καν γνώση. Σταματήστε αυτό το έγκλημα επιτέλους.»
3. **Επί του άρθρου 67: « Όργανα Επίδοσης » 27 Μαΐου 2020, 19:05 | ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ :**« Η παράγραφος 1 του άρθρου προτείνουμε να διατυπωθεί ως εξής: «Οι επιδόσεις από τον ιδιώτη διάδικο γίνονται με δικαστικό επιμελητή και με ηλεκτρονικά μέσα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 122 Α του Κ.Πολ.Δικ. αν δεν ορίζεται διαφορετικά σε ειδικές διατάξεις του παρόντος. Με την διατύπωση, αυτή θα είναι δυνατή η επίδοση και με ηλεκτρονικά μέσα από τον δικαστικό επιμελητή, επί τη βάση του προσφάτως (21.5.2020) ψηφισθέντος Νόμου, με τον οποίον εισάγεται νέο άρθρο 122 Α στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί επιδόσεων με ηλεκτρονικά μέσα.Υ.Γ. Τα σχόλια στο εν λόγω άρθρο, περί της προχειρότητας του δικαστικού επιμελητή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, είναι προσβλητικά για τον κλάδο των δικαστικών επιμελητών και δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Ο δικαστικός επιμελητής, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, υπόκειται σε έλεγχο κατά τις διατάξεις του κώδικα δικαστικών επιμελητών (Ν. 2318/1995) και κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα να προσφύγει στα αρμόδια πειθαρχικά συμβούλια ή στα αρμόδια ποινικά Δικαστήρια. Η διαδικασία διαβούλευσης, ΔΕΝ προσφέρεται για πικρόχολα σχόλια και ατεκμηρίωτες κατηγορίες.
4. **Επί του άρθρου 77 |Θ.:**«**Επίδοση σε πρόσωπα άγνωστης διαμονής**» **18 Μαΐου 2020, 09:24 | :** «Επίδοση σε πρόσωπα άγνωστης διαμονής Τα αγνώστου διαμονής γίνονται συνήθεια για να βγαίνουν αποφάσεις ερήμην στα οικογενειακά. Είναι κοινό μυστικό. Οι δε δικαστικοί επιμελητές δεν μπαίνουν καν στην διαδικασία αναζήτησης του διαδίκου. Ας ανατρέξουμε σε δικηγορικά σάϊτ να δούμε πως βγάζουν αποφάσεις εν αγνοία του αντιδίκου. Τα λένε όλα οι ίδιοι.»
5. **Επί του άρθρου 78 : «Άρνηση παραλαβής» 16 Μαΐου 2020, 15:27 | Δημήτρης Γέμελος :** «Πρέπει να αλλάξει η διατύπωση στο άρθρο 78. Το έγγραφο δεν μπορεί και να επιδίδεται (διαδικασία θυροκόλλησης) και να αποστέλλεται μέσω συστημένης ταχυδρομικής επιστολής. Ένα από τα δύο πρέπει να είναι αντίγραφο.»

Παρατηρήσεις : Το υπ' αριθμ. 1 σχόλιο καλύπτεται από το ρυθμιστικό πεδίο του άρθρου 17. Το υπ' αριθμ. 2 σχόλιο δεν έχει σχέση με την προτεινόμενη ρύθμιση.

Το υπ' αριθμ. 3 σχόλιο δεν γίνεται δεκτό, γιατί οι επιδόσεις γίνονται μόνο από δικαστικούς επιμελητές του Δικαστηρίου. Το υπ' αριθμ. 4 σχόλιο δεν έχει σχέση με την προτεινόμενη ρύθμιση.

Το υπ' αριθμ. 5 σχόλιο γίνεται δεκτό.

Επί του Κεφαλαίου 16: «ΟΙ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΚΥΡΟΤΗΤΕΣ»

1. **27 Μαΐου 2020, 10:17 | Γ.Μ.** : «Σαν πρόεδρος της ΠΕΔΜΗΕΔΕ- Πανελλήνιας Ένωσης Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων ΕΔΕ προτείνω όπως : 1) Στο σχέδιο νόμου και τουλάχιστον για τις διαφορές του προσυμβατικού ελέγχου – αν όχι σε όλα τα αντικείμενα από τα οποία βλάπτεται μέλος πανελλήνιας ένωσης – το αντίστοιχο ένδικο μέσο , ήτοι προσφυγή ανάκλησης η αναθεώρησης πράξεως , να ασκείται νομίμως από το σωματείο , το οποίο έχει μέλη αναδόχους δημοσίων συμβάσεων , έργων η προμηθειών η υπηρεσιών εφόσον από την εφαρμογή της πράξεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου είτε διώκεται μέλος είτε βλάπτονται τα συμφέροντά του. Στερείται πάσης λογικής και ασφάλειας δικαίου , να διώκεται ποινικά μέλος σωματείου από παράνομη ανάθεση και εκτέλεση εντάλματος δημόσιας υπηρεσίας και το σωματείο να θεωρείται παράνομο με την αρχή actio popularis και να καθορίζεται από το ΕΣ ότι δικαίωμα για ανάκληση εντάλματος έχουν η υπηρεσία που το εξέδωσε και αυτός που εισέπραξε τα χρήματα δηλαδή μόνο οι δύο παράνομοι και όχι ο βλαπτόμενος η η ένωση στην οποία ανήκει.(Ελ. Συνέδριο VII τμήμα σε συμβούλιο πράξη 0008/8-5-2018 Συνεδρ. 5η) 2) Σε πάμπολλα σημεία του σχεδίου νόμου αναφέρονται λόγοι ακυρότητας μίας σύμβασης η μίας δαπάνης . Προτείνεται σαν γενικός κανόνας να προστεθεί ότι αν μία σύμβαση η μία δαπάνη κριθεί παράνομη για λόγους που δεν εμπλέκεται ο ανάδοχος και δεν είναι στον έλεγχό του, αλλά αφορά σφάλματα υπηρεσίας η σύμβαση να σταματάει την ίδια στιγμή και να εκκαθαρίζεται και να εξοφλείται ο ανάδοχος για ότι έχει κάνει μέχρι τότε και πιθανός καταλογισμός παράνομων πράξεων να γίνεται στην υπηρεσία-φορέα-αρχή που έκανε το σφάλμα. Στην πράξη οποιαδήποτε αβλεψία η παρανομία γίνεται από μία δημόσια αρχή την πληρώνει ο ανάδοχος ο οποίος να είναι μικροποσά πρέπει να τα ξεχάσει και αν είναι σοβαρότερα ποσά τα αναζητάει από τα δικαστήρια και τα πληρώνεται-αν τα πληρωθεί ποτέ- μετά, από χρόνια και αφού έχει πληρώσει μεγάλο ποσοστό σε δικηγόρους και γεμίζοντας φυσικά και τα πινάκια των δικαστηρίων για ανύπαρκτες διαφορές. Έτσι το κράτος αυτοπροσδιορίζεται σε αναξιόπιστο συνεργάτη και το Ελεγκτικό Συνέδριο που απορρίπτει δαπάνες εκτελεσμένων συμβάσεων σε εταιρία οικονομικών δολοφόνων αντί για τηρητή της ασφάλειας δικαίου. (Μόνο στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας μένουν ανεξόφλητα για απόλυτα γελοίες παρατυπίες των οργάνων της 2.500 τιμολόγια τον χρόνο με αποτέλεσμα πλέον άμεσο στην ασφάλεια των πτήσεων.

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο ελήφθη υπ' όψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

Επί του Κεφαλαίου 20: «ΤΟ ΕΝΔΙΚΟ ΒΟΗΘΗΜΑ ΤΗΣ ΕΦΕΣΗΣ»

1. **Επί του άρθρου 116 «Εξουσίες του δικαστηρίου» 15 Μαΐου 2020, 19:20 | Σ.** : «Κατά το άρθρο 116, σε κάθε περίπτωση μη τήρησης της προηγούμενης ακρόασης (ως ουσιώδους τύπου της διαδικασίας) η προσβαλλόμενη πράξη ακυρώνεται και η υπόθεση αναπέμπεται στη Διοίκηση και μάλιστα ο έλεγχος της τήρησης του ουσιώδους αυτού τύπου θα γίνεται αυτεπαγγέλτως από το Δικαστήριο!!! Τούτο θα οδηγήσει σε περιττές ακυρώσεις, όταν παρά την ανωτέρω παράλειψη της Διοίκησης να ζητήσει την άποψη του διοικούμενου πριν τον καταλογισμό, ο καταλογισθείς δεν έχει κάποιον ουσιώδη πραγματικό ισχυρισμό να προβάλει, ο οποίος θα επηρέαζε την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης. Ειδικώς η ακρόαση δεν θα έπρεπε να εξετάζεται αυτεπαγγέλτως και μάλιστα θα έπρεπε για το λυσιτελές της κατ' έφεση προβολής της να αναφέρονται και οι ισχυρισμοί, τους οποίους ο διοικούμενος θα προέβαλε ενώπιον της Διοίκησης, αν είχε κληθεί και οι οποίοι είναι ουσιώδεις, υπό την έννοια ότι θα μπορούσαν να ασκήσουν επιρροή στην εκτίμηση των πραγμάτων από τη Διοίκηση. Αλλιώς θα διαιωνίζονται διαφορές χωρίς πραγματικό όφελος για κανέναν (θα επικρέμαται ένας

καταλογισμός για χρόνια), με ό,τι αυτό συνεπάγεται για το Δημόσιο συμφέρον και τη διασφάλιση της εύλογης διάρκειας των δικών, κατά το άρθρο 6 παρ. 1 της Ε.Σ.Δ.Α. και το άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος.»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο ελήφθη υπ' όψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

Επί του Κεφαλαίου 30 : «Η ΑΝΑΚΟΠΗ ΕΡΗΜΟΔΙΚΙΑΣ»

1. **16 Μαΐου 2020, 18:39 | Σ. :** «Για λόγους ασφάλειας δικαίου και σταθερότητας των διοικητικών καταστάσεων (ιδίως για την εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης) πρέπει να προβλέπεται και καταχρηστική προθεσμία για την άσκηση της ανακοπής ερημοδικίας (λ.χ. 3 ετών από τη δημοσίευση της προσβαλλόμενης απόφασης).»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο ελήφθη υπ' όψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

Επί του Κεφαλαίου 34 : «Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΩΝ »

1. **21 Μαΐου 2020, 11:52 | Κ.Δ. :** « πρέπει να υπάρξει η δυνατότητα μεταβατικής έδρας του Δικαστηρίου (έστω στο σχηματισμό των κλιμακίων ή τμημάτων) στα δικαστικά μέγαρα των εδρών των αποκεντρωμένων διοικήσεων»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο ελήφθη υπ' όψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

Επί του Κεφαλαίου 38 : «Ο ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ»

1. **21 Μαΐου 2020, 15:56 | Όνομα:** «Με την παρ. 3 του άρθρου 75 του Ν. 4635/19 (ΦΕΚ 167 Α), προστέθηκε στο άρθρο 23 του π.δ. 18/1989 (Δικονομία ΣτΕ) παράγραφος 4 ως εξής: «4. Η έκθεση των απόψεων της Διοίκησης και ο φάκελος που τη συνοδεύει υποβάλλονται αποκλειστικώς με ηλεκτρονικά μέσα, σε μορφή δεκτική περαιτέρω χρήσης και επεξεργάσιμη με αυτοματοποιημένα μέσα, από την 1η.1.2021. Η έκθεση απόψεων και το διαβιβαστικό έγγραφο, αν υπάρχει, φέρουν υποχρεωτικά προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 του π.δ. 150/2001 και σύμφωνα με τις απαιτήσεις των άρθρων 25 έως 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014. Στην έκθεση απόψεων πρέπει να επισημαίνονται διακριτά τα έγγραφα που αποτελούν περιεχόμενο του διοικητικού φακέλου που αποστέλλεται και περιέχουν στοιχεία στα οποία η Διοίκηση ζητά να μην επιτραπεί η πρόσβαση των λοιπών διαδικών, για τον λόγο ότι παραβιάζεται απόρρητο, το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις.». Ίσως να πρέπει να υπάρξει ανάλογη πρόβλεψη και στο άρθρο 248.»
2. **15 Μαΐου 2020, 17:09 | Σ.:** «Είναι πολύ σημαντικό να προστεθεί στην παράγραφο 1 του άρθρου 248 στη θέση του «και τις απόψεις της», το εξής «και αναλυτική έκθεση απόψεων για τη διαφορά, διευκρινίζοντας σαφώς το συναφές με κάθε ισχυρισμό πραγματικό μέρος». Έτσι, δηλαδή, όπως ορίζεται στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και στο προεδρικό διάταγμα 18/1989. Διαφορετικά αφήνεται στην ευχέρεια του αρμόδιου υπαλλήλου το αν θα απαντήσει επί της έφεσης ή της αγωγής ή αν απλώς θα στείλει πανομοιότυπες γενικόλογες απόψεις σε κάθε υπόθεση. Επίσης, χρήσιμο θα ήταν να προβλέπεται ότι η μη αποστολή φακέλου συνοδευόμενου από απόψεις συνιστά ιδιαίτερο πειθαρχικό αδίκημα του αρμόδιου για την ενέργεια αυτή υπαλλήλου (αυτό ορίζεται τόσο στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας όσο και στο προεδρικό διάταγμα 18/1989).Τα ανωτέρω δηλαδή

επιβάλλονται και για την ενότητα των δικονομικών ρυθμίσεων. Εν όψει αυτών, ο τίτλος του κεφαλαίου αυτού θα μπορούσε να είναι ακριβέστερα «Υποχρεώσεις της Διοίκησης».

Παρατηρήσεις : Το υπ' αριθμ. 1 σχόλιο καλύπτεται από το ρυθμιστικό πεδίο του άρθρου 17. Το υπ' αριθμ. 2 σχόλιο ελήφθη υπ' όψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

Επί του Κεφαλαίου 51: « ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ »

1. **18 Μαΐου 2020, 09:11 | εκλογές ή αντικατάσταση:** «Την ειδική διαδικασία των οικογενειακών ο καθ' ου προκαταβάλει τα δικαστικά έξοδα στην ενάγουσα ειδάλλως ερημοδικεί. Πιο σεξιστικό κατάλοιπο ενάντια στην ισότητα ανδρών γυναικών δεν υπάρχει. Έχει καταντήσει η ιδιότητα του πατέρα στην Ελλάδα ποινικό αδίκημα και με αυτήν την κυβέρνηση πάρα τις προεκλογικές υποσχέσεις της. Σας ευχαριστούμε κε Υπουργέ.»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο δεν έχει σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Επί του Κεφαλαίου 53: «ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΥΜΒΑΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ»

1. **16 Μαΐου 2020, 00:21 | Σ. :** «Αναφέρω απλώς ότι πέραν των πολλών άλλων μειζόνων διαφορών του είδους του ασκούμενου από το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχου σε σχέση με αυτόν της ΑΕΠΠ, ο έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι πλήρης, αυτεπάγγελτος και καθολικός και δεν αρκείται σε ορισμένα ζητήματα που μπορεί να έχει προβάλει κάποιος θιγόμενος. Γι' αυτό και είναι απαραίτητη η εξέταση όλων των εγγράφων του φακέλου, η οποία πρακτικώς δεν είναι δυνατή, αν αυτά αποστέλλονται μόνον ηλεκτρονικώς, όπως καλοπροαίρετα προτάθηκε στο προηγούμενο σχόλιο.»
2. **17 Μαΐου 2020, 13:39 | Α.Φ. – ΔΗΜΟΣ ΝΑΞΟΥ & ΜΙΚΡΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ:** «Προσυπογράψω απόλυτα το προηγούμενο σχόλιο ως προς τη διαφορά του ασκούμενου ελέγχου της ΑΕΠΠ και του ΕΛΣυν και προσθέτω ότι κυρίαρχο κριτήριο για οποιασδήποτε ρύθμιση των σχετικών διαδικασιών πρέπει να είναι η διασφάλιση της ποιότητας του ασκούμενου ελέγχου. Ωστόσο θεωρώ ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης της προτεινόμενης διαδικασίας με χρήση σύγχρονων μέσων ΤΠΕ προς όφελος των πολιτών και αξίζει τον κόπο να εξεταστεί η εφαρμογή τους.»
3. **Επί του άρθρου 326 : « Διαδικασία άσκησης του προσυμβατικού ελέγχου» 15 Μαΐου 2020, 15:40 | Α.Φ. – Δήμος Νάξου και Μικρών Κυκλάδων:** « Η προτεινόμενη ρύθμιση στο άρθρο 326, χρήζει περαιτέρω βελτίωσης προς την κατεύθυνση της επέκτασης των διαδικασιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και στον προσυμβατικό έλεγχο. Άλλωστε το σύνολο των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων που εμπύπτουν στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, πραγματοποιείται με ηλεκτρονικό τρόπο, μέσω του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ). Το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο που αφορά τη διενέργεια των ηλεκτρονικών διαγωνισμών μέσω του ΕΣΗΔΗΣ [ΥΑ 56902/215/17 (ΦΕΚ 1924/Β/2-6-17), ΚΥΑ 117384/17 (ΦΕΚ 3821/Β/31-10-17)], προβλέπει τη δυνατότητα εγγραφής και πρόσβασης σε αυτό και των ελεγκτικών – εποπτικών αρχών (όπως είναι τα όργανα του ΕΛ.Συν. κατά τον προσυμβατικό έλεγχο). Ωστόσο, σήμερα, μόνο η Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) λειτουργεί μέσω του συστήματος. Το Ελεγκτικό Συνέδριο στα πλαίσια προσυμβατικού ελέγχου, δε χρησιμοποιεί τις ως άνω δυνατότητες, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα και καθυστερήσεις στις σχετικές διαδικασίες ελέγχου. Με το υφιστάμενο πλαίσιο (το οποίο δεν τροποποιείται από την προτεινόμενη ρύθμιση της παρ.1, του άρ. 326) οι αρμόδιοι φορείς, παρά το γεγονός ότι το σύνολο των διαδικασιών και εγγράφων είναι καταχωρημένα ηλεκτρονικά στα διάφορα υποσυστήματα του

ΕΣΗΔΗΣ, υποχρεούνται να εκτυπώσουν το σύνολο των εγγράφων και δικαιολογητικών!!! και μάλιστα με πρωτότυπες υπογραφές και σφραγίδες!!! και να αποστείλουν ταχυδρομικά τον ογκώδη φάκελο στην αρμόδια υπηρεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Είναι σαφές ότι η ως άνω πρακτική είναι απαρχαιωμένη με τις σύγχρονες δυνατότητες και μέσα, καθιστά βασικούς στόχους της ηλεκτρονικής διαδικασίας δημόσιας σύμβασης (μείωση χρόνου διαδικασιών – διοικητικού φόρτου, εξοικονόμηση πόρων και προστασία περιβάλλοντος από εκτυπώσεις χαρτιού) άνευ αντικειμένου, δυσχεραίνει χωρίς ουσιαστικό λόγο την όλη διαδικασία ανάθεσης Δημοσίων Συμβάσεων και τελικά την εξυπηρέτηση των πολιτών. Τα ως άνω προβλήματα επιλύονται άμεσα, απλώς και μόνο με τη χρήση και από μέρους των οργάνων του Ελεγκτικού Συνεδρίου στα πλαίσια προσυμβατικού ελέγχου της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ, όπως άλλωστε προβλέπεται και στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο που προαναφέρθηκε. Χαρακτηριστικό καλό παράδειγμα εφαρμογής της χρήσης του ΕΣΗΔΗΣ από ελεγκτική αρχή, είναι η χρήση του από την ΑΕΠΠ, η οποία δεν απαιτεί κανένα έντυπο δικαιολογητικό, ενώ ελέγχει το σύνολο του διαγωνισμού μέσω της πλατφόρμας. Η προτεινόμενη ρύθμιση της παρ.2, του άρθρου 326, σύμφωνα με την οποία η διακίνηση της οριστικής πράξης του Ελεγκτικού Συνεδρίου γίνεται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Ωστόσο με δεδομένο ότι το θεσμικό πλαίσιο του ΕΣΗΔΗΣ [ΥΑ 56902/215/17 (ΦΕΚ 1924/Β/2-6-17), ΚΥΑ 117384/17 (ΦΕΚ 3821/Β/31-10-17)], προβλέπει τη διακίνηση εγγράφων μέσω της λειτουργικότητας της «επικοινωνίας» κ.λπ. (άρθρο 8 ανωτέρω ΥΑ, ΚΥΑ), η ως άνω διακίνηση θα μπορούσε να γίνεται μέσω ΕΣΗΔΗΣ.

4. **15 Μαΐου 2020, 10:47 | Α.Φ. :** « Στο άρθρο 326, η μόνη αλλαγή που παραπέμπει στην απαίτηση για εκσυγχρονισμό της διαδικασίας (δεδομένης και της ταχείας προώθησης των διαδικασιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης) είναι η πρόβλεψη της παρ.2 για διακίνηση της οριστικής πράξης του Ελ.Συν. με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Αντίθετα στην παρ.1 αναφέρεται ότι «Για το σκοπό του προβλεπόμενου στο Κεφάλαιο αυτό ελέγχου, υποβάλλεται στο οικείο κατά περίπτωση Κλιμάκιο Προσυμβατικού Ελέγχου ή στον Επίτροπο από τον αρμόδιο Υπουργό ή φορέα ο φάκελος με όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία.» Με δεδομένο ότι πλέον όλες οι διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο μέσω του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) και κατά συνέπεια το σύνολο των απαιτούμενων στοιχείων υποβάλλεται με ηλεκτρονικό τρόπο, θεωρώ ότι στην παρ.1 του ως άρθρου 326, θα πρέπει να επιβάλλεται η χρήση του ΕΣΗΔΗΣ και κατά τον προσυμβατικό έλεγχο από τα στελέχη του Ελεγκτικού Συνεδρίου όπως συμβαίνει σήμερα και με την Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ). Διαφορετικά η προτεινόμενη ρύθμιση διατηρεί την υφιστάμενη απαρχαιωμένη διαδικασία κατά την οποία οι φορείς υποχρεούνται να εκτυπώνουν πλήθος δικαιολογητικών και εντύπων (τα οποία υπάρχουν σε ηλεκτρονική μορφή στο ΕΣΗΔΗΣ) και να αποστέλλουν σχετικούς ογκώδεις φακέλους στην αρμόδια υπηρεσία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με ότι συνεπάγεται σε παντελώς άσκοπο διοικητικό φόρτο, δαπάνες, περιβαλλοντικές συνέπειες από κατανάλωση χαρτιού κ.λπ.»

Παρατηρήσεις : Τα υπ' αριθμ. 1 και 2 σχόλια ελήφθησαν υπ' όψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση. Τα υπ' αριθμ. 3 και 4 σχόλια δεν γίνονται δεκτά, καθόσον ήδη δεν απαγορεύεται η ηλεκτρονική υποβολή φακέλου προς προσυμβατικό έλεγχο.

Επί του Κεφαλαίου 56 ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΚΑΙ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1. **Επί του άρθρου 343 :** «Ρυθμίσεις για τον έλεγχο του απολογισμού και του γενικού ισολογισμού του Κράτους και τις Διαδηλώσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου» 16 Μαΐου 2020, 17:19 | Σ. : «Στο άρθρο

343 ορίζεται «Το Ελεγκτικό Συνέδριο επιστρέφει τον απολογισμό και ισολογισμό του Κράτους στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους μαζί με τις σχετικές διαδηλώσεις του εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 76 παρ. 1 του ν. 2362/1995». Όμως, με το άρθρο 177 παρ. 1 του ν. 4270/2014 καταργήθηκε το άρθρο 76 του ν. 2362/1995. Πρόκειται επομένως για το ισχύον άρθρο 167 παρ. 1 του ν. 4270/2014 (δεν καλύπτεται από το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4270/2014, με το οποίο ρυθμίζονται αναφορές σε τότε υφιστάμενες διατάξεις που καταργούνται με το νόμο αυτό)»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο γίνεται δεκτό.

Επί του Κεφαλαίου 57 «ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΙ ΘΩΡΑΚΙΣΗ ΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ»

1. **22 Μαΐου 2020, 00:51 | Δ.Κ.:** « Γιατί ο καταλογισμός ελλειμμάτων από το Κλιμάκιο, μετά την έκθεση Επιτρόπου, να γίνεται μόνο για ποσά άνω των 100.000 ευρώ και όχι εν γένει για όλες τις περιπτώσεις; Έτσι αποφεύγεται η υπερεξουσία ενός μόνο υπαλλήλου στην ευχέρεια καταλογισμού και ο τυχόν πειρασμός συναλλαγής, περιενδύεται η τελική καταλογιστική πράξη με αυξημένες δικαστικές εγγυήσεις και αναπληρώνεται το εργασιακό κενό στα Κλιμάκια μετά την κατάργηση της διαδικασίας του προληπτικού ελέγχου.»
2. **Επί του άρθρου 345 «Αρμοδιότητα καταλογισμού» 27 Μαΐου 2020, 10:20 | Όνομα:** «Το όριο των 100.000, του άρθρου 345, να μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση της Ολομελείας, που θα δημοσιεύεται στην ΕτΚ.»

Παρατηρήσεις :Τα σχόλια ελήφθησαν υπ' όψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

1. **28 Μαΐου 2020, 22:34 | Η.Σ. :** «Τροπολογία σχετική με τον νέο Π.Κ. Μετά την θέση σε ισχύ του νέου Π.Κ. εγκλήματα όπως η υπεξαίρεση (375), προϋποθέτουν την έγκληση από τον παθόντα ή σε ερίπτωση που η ποινική δίωξη είχε αρχίσει πριν τον νέο Π.Κ. απαιτείται να υποβληθεί εντός 4 μηνών (έως 01-11-2019) δήλωση από τον παθόντα για συνέχιση της ποινικής διαδικασίας. Στον Π.Κ. αλλά και στον Κ.Π.Δ. δεν προβλέφθηκε οι υποθέσεις αυτές, που δεν κατατέθηκαν οι σχετικές δηλώσεις των παθόντων, να τήθωνται στο αρχείο, μετά την 01-11-2019, με πράξη των αρμόδιων εισαγγελέων ή κατόπιν πρότασής τους στο αρμόδιο Δικαστικό Συμβούλιο. Εν όψη των δυσκολιών που προστίθενται λόγω της υγειονομικής κρίσης νομίζω μία τέτοια πρόβλεψη (μέσω τροπολογίας) θα έκανε το αυτονόητο ώστε να μην χρειάζεται μόνο για την διαπίστωση του γεγονότος της μη υποβολής δήλωσης από τον παθόντα, να πραγματοποιείται δίκη. Πρόσφατα με τροπολογία δόθηκε η δυνατότητα στους εισαγγελείς με πράξη τους να αρχειοθετούν ποινικές υποθέσεις που προβλέπουν ποινές μέχρι 1 έτος. Κάτι ανάλογο, ίσως καλύτερα με έκδοση βουλεύματος, θα έπρεπε να γίνει και για τις ποινικές υποθέσεις που λόγω της μη υποβολής δήλωσης από τον παθόντα για συνέχιση της ποινικής δίωξης ουσιαστικά δεν θα εκδικαστούν. Για πιο λόγο να υποχρεωθούν κατηγορούμενοι, συνήγοροι, μάρτυρες να παραστούν σε μία δίκη με μόνο σκοπό να διαπιστωθεί από τους δικαστές η παύση της δίωξης.

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο δεν έχει σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

2. **26 Μαΐου 2020, 14:08 | Θ.Β. :** «Είναι γνωστό ότι στα μεγάλα Διοικητικά Εφετεία και Πρωτοδικεία της χώρας λειτουργούν ήδη ειδικά τμήματα εκδίκασης συγκεκριμένων κατηγοριών υποθέσεων. Τα τμήματα αυτά στοχεύουν στην μεγαλύτερη εξειδίκευση των δικαστών και η μέχρι σήμερα λειτουργία τους έχει στεφθεί με επιτυχία. Στο σ/ν με τίτλο «Ρυθμίσεις για το Ελεγκτικό Συνέδριο και διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης», περιέχεται άρθρο 362 με τίτλο «Ειδικά τμήματα Διοικητικών Δικαστηρίων» με το οποίο ο νομοθέτης επιδιώκει την περαιτέρω αναβάθμιση των ήδη υφιστάμενων, κατά τα ανωτέρω, τμημάτων. Εν προκειμένω, η προεκτεθείσα προτεινόμενη διάταξη, η οποία καταρχήν συνάδει με την παλιά και ήδη αντικατασταθείσα διάταξη του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων (Ν 1756/1988), δημιουργεί εύλογο προβληματισμό στο εδάφιο α' αυτής, καθώς η προβλεπόμενη έγκριση της Ολομέλειας του οικείου Δικαστηρίου, προβλέπεται εκ των υστέρων, δηλαδή μετά την ίδρυση των σχετικών «Ειδικών τμημάτων», μάλιστα δε, αν τελικά η έγκριση αυτή δεν δοθεί, ουδόλως εμποδίζει την συζήτηση των ήδη προσδιορισμένων στα ειδικά τμήματα υποθέσεων. Καθίσταται επομένως αναγκαία η τροποποίηση του εδαφίου α' της ανωτέρω διάταξης, ώστε η έγκριση της Ολομέλειας του οικείου Δικαστηρίου να είναι αναγκαία προϋπόθεση για την λειτουργία των ειδικών τμημάτων και να δίδεται πριν αυτά λειτουργήσουν και ανατεθούν υποθέσεις στους σχηματισμούς τους. Περαιτέρω, θα πρέπει να επανεξεταστεί και το εδάφιο γ' της προτεινόμενης διάταξης το οποίο ορίζει ότι «Στα ειδικά τμήματα μπορούν να εισαχθούν επίσης και άλλες υποθέσεις, εάν, κατά την κρίση του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης ή του δικαστή που διευθύνει το δικαστήριο, τούτο απαιτείται λόγω υπηρεσιακών αναγκών...». Η ρύθμιση του εδαφίου αυτού, δημιουργεί εύλογο προβληματισμό, σχετικά με την τήρηση του κατοχυρωμένου στο άρθρο 8 του Συντάγματος θεμελιώδους δικαιώματος του νόμιμου δικαστή. Τούτο διότι, οι εισαχθείσες, κατά το εδάφιο γ', στα «ειδικά τμήματα» υποθέσεις, δεν θα είναι εκ των προτέρων και αντικειμενικά ορισμένες, ούτε θα έχουν εγκριθεί από την οικεία Ολομέλεια, (καθώς το εδάφιο γ' δεν προβλέπει τέτοια έγκριση), αλλά θα είναι υποθέσεις οι οποίες θα ορίζονται εκάστοτε από τον Διοικούντα το Δικαστήριο με κριτήριο τις «υπηρεσιακές ανάγκες». Μάλιστα, η περίπτωση της ανάθεσης κατά το εδάφιο γ' της προτεινόμενης διάταξης στα ανωτέρω «Ειδικά τμήματα» κατά την κρίση του τριμελούς συμβουλίου διεύθυνσης του δικαστηρίου, δεν τυγχάνει ούτε της έγκρισης της Ολομέλειας που προβλέπεται από την παρ. α' του εν λόγω άρθρου. Καθίσταται επομένως αναγκαία η περαιτέρω ενασχόληση του νομοθέτη με την διάταξη του άρθρου 362 του ανωτέρω ν/σ, ώστε η προβλεπόμενη στο εδάφιο α' έγκριση της Ολομέλειας του οικείου Δικαστηρίου, περί της σύστασης των «Ειδικών τμημάτων» αυτού, να προηγείται της σύστασης τους και να είναι αναγκαία προϋπόθεση για τη λειτουργία τους, το δε εδάφιο γ' της διάταξης να απαλειφθεί πλήρως για τους ανωτέρω εκτεθέντες λόγους.»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο έγινε δεκτό

3. **22 Μαΐου 2020, 08:39 | Ι.Κ. :** «ΘΕΜΑ : ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ (α) Πρόταση ιδρύσεως Πρωτοδικείου Ανατολικής Αττικής [έδρα : Αγία Παρασκευή – Σταθμός Μετρό] ιδίως για την κατά τόπο αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των πολυσχιδών νομικών και δικαστικών εκκρεμοτήτων από την φυσική καταστροφή στο Μάτι και τον Νέο Βουτζά Αττικής, που θα απαιτήσουν πολυετείς δικαστικές αντιδικίες και διαδικασίες, και υπαγωγή των επιχωρίων Ειρηνοδικείων, β) Πρόταση ιδρύσεως Πρωτοδικείου Δυτικής Αττικής [έδρα : Ανθούπολη – Σταθμός Μετρό] για τις καταστροφές στην ευρύτερη Περιοχή (τέως) Μεγαρίδος, καθώς και για

την αναβάθμιση της περιοχής, και υπαγωγή των επιχωρίων Ειρηνοδικείων, (γ) Αναγκαστική σύνδεση της ίδρυσης των νέων Πρωτοδικείων Ανατολικής και Δυτικής Αττικής με τις προσφάτως προκύψασες νέες Εκλογικές Περιφέρειες στην Αττική κατόπιν της διάσπασης των τέως ανοικονόμητων εκλογικών περιφερειών και την ανάγκη ευχερέστερης εποπτείας της διαδικασίας των Εκλογών από τους Εφόρους ανά Πρωτοδικείο, ιδίως εάν ασκηθεί και η νομοθετική πρωτοβουλία περί – επιστολικής ή όχι – ψήφου στους Έλληνες Εξωτερικού, (δ) Πρόταση ίδρυσης [μετά αυτήν των δύο νέων Πρωτοδικείων] και ενός νέου Εφετείου [το λειτουργούν Εφετείο Πειραιώς πρέπει να παραμείνει ως έχει ενισχυομένης από πλευράς ταχύτητας της ειδικής καθ'ύλην αρμοδιότητας των διαφορών Ναυτικού Δικαίου σε συνεννόηση με τον κόσμο της Ελληνικής Ναυτιλίας] : το λειτουργούν Εφετείο Αθηνών θα είναι αρμόδιο για το Πρωτοδικείο Αθήνας και το νέο Πρωτοδικείο Δυτικής Αττικής, ενώ το ΝΕΟ Εφετείο ΑΤΤΙΚΗΣ {έδρα : η αυτή ορισθησόμενη έδρα του Πρωτοδικείου Ανατολικής Αττικής} θα είναι αρμόδιο για το νέο Πρωτοδικείο Ανατολικής Αττικής και κατά συγχώνευση για το έως σήμερα απαραδέκτως υποστελεχωμένο και υπολειτουργούν Εφετείο Ευβοίας (Χαλκίδα) διατηρώντας στην Χαλκίδα Μεταβατική Έδρα του προς αποφυγή τοπικών αντιδράσεων, ιδίως μετά την διαπίστωση από το Πανελλήνιο από την «Υπόθεση Αρ. Φλώρου» της πλημμελούς λειτουργίας του έως σήμερα διορθώνοντας έτσι την προ ετών αστοχία της το πρώτον ιδρύσεώς του, (ε) Πρόταση ίδρυσης αντίστοιχων Υπηρεσιών Εισαγγελιών στις νέες Δικαστικές Μονάδες, (στ) Πρόταση κατά Κώδικα Δικηγόρων υποχρεωτικής κατά δεσμία αρμοδιότητα ίδρυσης και συγκρότησης δύο (2) ΝΕΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ με διχοτόμηση του ΔΣΑ λόγω της ίδρυσης των δύο Νέων Πρωτοδικείων, κάτι που άλλωστε αποτελεί τον ΜΟΝΟ, πλην ανομολόγητο και αδημοσιοποίητο, λόγο για την τόσο «έντονη» αντίδραση του ΔΣΑ και μέρους των Μελών ΔΣ των Δικαστικών Ενώσεων – έκαστος μπορεί βάσιμα να αναμείνει μόνο θετικές εξελίξεις για το Δικηγορικό Σώμα, την Δικαιοσύνη, τον ίδιο τον υδροκέφαλο σημερινό ΔΣΑ και την Επιστήμη από την λειτουργία των Νέων Συλλόγων και των ΔΣ αυτών σε θεσμικό, επιστημονικό, συνδικαλιστικό, ακόμα και πολιτικό επίπεδο, με την ανάδειξη νέων ισορροπιών και άφθαρτων προσώπων στον εν λόγω επαγγελματικό χώρο. (ζ) Πρόταση νομοθετικής τροποποίησης του ισχύοντος Οργανισμού Δικαστηρίων προς την κατεύθυνση της ΕΠΑΝΑΚΑΘΙΕΡΩΣΗΣ και ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ κατά τα πρότυπα του Ν. 2797/09.07.1922 του ευδοκίμως ισχύσαντος ιεραρχικού βαθμού του ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΦΕΤΩΝ και του ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ σε αντιστοιχία με τον βαθμό του Αντιπροέδρου ΑΠ, καθώς και των Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών, Αντεισαγγελέα Εφετών, Αντεισαγγελέα ΑΠ, με σκοπό τόσο την συμπλήρωση στην δικαστική ιεραρχία του συνταγματικού χαρακτηριστικού της αρμονίας, της αξιοκρατίας και της διαρκούς αξιολόγησης κατά την ανέλιξη των Δικαστικών Λειτουργών, καθώς και την ανάδειξη νέων δυνάμεων και προσώπων στο Δικαστικό Σώμα προς το συμφέρον της ίδιας της δικαιοδοτικής λειτουργίας.»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο δεν έχει σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

4. 22 Μαΐου 2020, 08:52 | Ι.Κ. : « ΘΕΜΑ : ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ (α) Πρόταση ιδρύσεως Πρωτοδικείου Ανατολικής Αττικής [έδρα : Αγία Παρασκευή – Σταθμός Μετρό] ιδίως για την κατά τόπο αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των πολυσχιδών νομικών και δικαστικών εκκρεμοτήτων από την φυσική καταστροφή στο Μάτι και τον Νέο Βουτζά Αττικής, που θα απαιτήσουν πολυετείς δικαστικές αντιδικίες και διαδικασίες, και υπαγωγή των επιχωρίων Ειρηνοδικείων, (β) Πρόταση ιδρύσεως Πρωτοδικείου Δυτικής Αττικής [έδρα : Ανθούπολη – Σταθμός Μετρό] για τις καταστροφές στην ευρύτερη Περιοχή (τέως) Μεγαρίδος, καθώς και για την αναβάθμιση της περιοχής, και υπαγωγή των επιχωρίων Ειρηνοδικείων, (γ) Αναγκαστική σύνδεση της ίδρυσης των νέων Πρωτοδικείων Ανατολικής και

Δυτικής Αττικής με τις προσφάτως προκύψασες νέες Εκλογικές Περιφέρειες στην Αττική κατόπιν της διάσπασης των τέως ανοικονόμητων εκλογικών περιφερειών και την ανάγκη ευχερέστερης εποπτείας της διαδικασίας των Εκλογών από τους Εφόρους ανά Πρωτοδικείο, ιδίως εάν ασκηθεί και η νομοθετική πρωτοβουλία περί – επιστολικής ή όχι – ψήφου στους Έλληνες Εξωτερικού, (δ) Πρόταση ίδρυσης [μετά αυτήν των δύο νέων Πρωτοδικείων] και ενός νέου Εφετείου [το λειτουργούν Εφετείο Πειραιώς πρέπει να παραμείνει ως έχει ενισχυμένης από πλευράς ταχύτητας της ειδικής καθ' ύλην αρμοδιότητας των διαφορών Ναυτικού Δικαίου σε συνεννόηση με τον κόσμο της Ελληνικής Ναυτιλίας] : το λειτουργούν Εφετείο Αθηνών θα είναι αρμόδιο για το Πρωτοδικείο Αθήνας και το νέο Πρωτοδικείο Δυτικής Αττικής, ενώ το ΝΕΟ Εφετείο ΑΤΤΙΚΗΣ {έδρα : η αυτή ορισθησόμενη έδρα του Πρωτοδικείου Ανατολικής Αττικής} θα είναι αρμόδιο για το νέο Πρωτοδικείο Ανατολικής Αττικής και κατά συγχώνευση για το έως σήμερα απαραδέκτως υποστελεχωμένο και υπολειτουργούν Εφετείο Ευβοίας (Χαλκίδα) διατηρώντας στην Χαλκίδα Μεταβατική Έδρα του προς αποφυγή τοπικών αντιδράσεων, ιδίως μετά την διαπίστωση από το Πανελλήνιο από την «Υπόθεση Αρ. Φλώρου» της πλημμελούς λειτουργίας του έως σήμερα διορθώνοντας έτσι την προ ετών αστοχία της το πρώτον ιδρύσεώς του, (ε) Πρόταση ίδρυσης αντίστοιχων Υπηρεσιών Εισαγγελιών στις νέες Δικαστικές Μονάδες, (στ) Πρόταση κατά Κώδικα Δικηγόρων υποχρεωτικής κατά δεσμία αρμοδιότητα ίδρυσης και συγκρότησης δύο (2) ΝΕΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ με διχοτόμηση του ΔΣΑ λόγω της ίδρυσης των δύο Νέων Πρωτοδικείων, κάτι που άλλωστε αποτελεί τον ΜΟΝΟ, πλην ανομολόγητο και αδημοσιοποίητο, λόγο για την τόσο «έντονη» αντίδραση του ΔΣΑ και μέρους των Μελών ΔΣ των Δικαστικών Ενώσεων – έκαστος μπορεί βάσιμα να αναμείνει μόνο θετικές εξελίξεις για το Δικηγορικό Σώμα, την Δικαιοσύνη, τον ίδιο τον υδροκέφαλο σημερινό ΔΣΑ και την Επιστήμη από την λειτουργία των Νέων Συλλόγων και των ΔΣ αυτών σε θεσμικό, επιστημονικό, συνδικαλιστικό, ακόμα και πολιτικό επίπεδο, με την ανάδειξη νέων ισορροπιών και άφθαρτων προσώπων στον εν λόγω επαγγελματικό χώρο. (ζ) Πρόταση νομοθετικής τροποποίησης του ισχύοντος Οργανισμού Δικαστηρίων προς την κατεύθυνση της ΕΠΑΝΑΚΑΘΙΕΡΩΣΗΣ και ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ κατά τα πρότυπα του Ν. 2797/09.07.1922 του ευδοκίμως ισχύσαντος ιεραρχικού βαθμού του ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΦΕΤΩΝ και του ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ σε αντιστοιχία με τον βαθμό του Αντιπροέδρου ΑΠ, καθώς και των Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών, Αντεισαγγελέα Εφετών, Αντεισαγγελέα ΑΠ, με σκοπό τόσο την συμπλήρωση στην δικαστική ιεραρχία του συνταγματικού χαρακτηριστικού της αρμονίας, της αξιοκρατίας και της διαρκούς αξιολόγησης κατά την ανέλιξη των Δικαστικών Λειτουργών, καθώς και την ανάδειξη νέων δυνάμεων και προσώπων στο Δικαστικό Σώμα προς το συμφέρον της ίδιας της δικαιοδοτικής λειτουργίας.»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο δεν έχει σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

5. **22 Μαΐου 2020, 08:16 | Ι.Κ. :** « ΘΕΜΑ : ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΔΙΚΩΝ Α. 1. Τα συσσωρευμένα προβλήματα δεκαετιών στην λειτουργία της πολιτικής/αστικής δικαιοσύνης ως αποτέλεσμα ελλείψεως πόρων και εξοπλισμού μεν, μα κυρίως ελλείψεως βούλησης και δημιουργικής διάθεσης, έχουν φέρει την κατάσταση στην Δικαιοσύνη στην Χώρα μας στα όριά της. Αποτέλεσμα δεν είναι μόνο το δομικό πρόβλημα των Δικαστηρίων περί την εξοργιστική πολλές φορές καθυστέρηση κατά την απονομή της δικαιοσύνης, για το οποίο ακόμα η Χώρα διατρέχει τον κίνδυνο αποπομπής από την ΕΣΔΑ [ΕΔΔΑ Υπόθεση Αθανασίου/Ελληνική Δημοκρατία (2009)] – ΠΑΡΟΤΙ ΑΠΟ 15.05.2020 ΤΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΞΑΜΗΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΣΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ – πέραν της προσθήκης δημοσιονομικού κόστους και οικονομικού κόστους απώλειας ανθρωποημερών, αλλά και η ημέρα με την ημέρα εμπέδωση στην κοινωνία του

αισθήματος πλήρους ανασφάλειας Δικαίου και εδραίας απογοήτευσης στους πολίτες από την διάψευση των προσδοκιών τους περί την ζοφερή πραγματικότητα του συνταγματικώς προβλεπόμενου κοινωνικού κράτους Δικαίου. Στην τρέχουσα συγκυρία επιβάλλονται πρακτικές λύσεις, ενώ οι επιβαλλόμενες μεταρρυθμίσεις κατά την άσκηση νομοθετικής πρωτοβουλίας από το Υπουργείο σας θα μπορούσαν να έχουν χρονικό στόχο και ορίζοντα εφαρμογής την 25η Οκτωβρίου, Ευρωπαϊκή Ημέρα Πολιτικής/Αστικής Δικαιοσύνης. 2. Μέσα στις τόσες κατά καιρούς προτάσεις, όπως έχουν κατατεθεί ιδίως την τελευταία δεκαετία από τους Δικηγορικούς Συλλόγους της Χώρας, τις Επιστημονικές Ενώσεις περί τους Κλάδους του Ιδιωτικού Δικαίου, τα Επιμελητήρια και την Ένωση Δικαστών και Εισαγγελέων, στα πλαίσια των προβλέψεων των επί σειράς ετών Εκθέσεων της Επιτροπής / Justice Scoreboard ως υποβάλω ταπεινοφρόνως και την ημέτερη προσανατολισμένη σε συγκεκριμένα θέματα, όπως έχουν θεσπισθεί και καταστρωθεί στον ισχύοντα ΚΠολΔ. Περαιτέρω φρονώ ότι δεν αποτελεί λύση από μόνη της η κάλυψη των υπηρεσιακών κενών στις οργανικές θέσεις δικαστικών υπαλλήλων και γραμματέων, όπως αυτές προβλέπονται στους ήδη απηρχαιωμένους Οργανισμούς των Δικαστηρίων της Χώρας, ούτε η πρόσληψη ισόβιων Δικαστικών Λειτουργών. Μάλιστα θεωρώ ότι η κάλυψη των υπηρεσιακών κενών μπορεί να γίνει με κινητικότητα, ενώ η ανάθεση δευτερευουσών και βοηθητικών υπηρεσιών στις Γραμματείες Πολιτικών Δικαστηρίων μπορούν να ανατεθούν αζημίως με αυστηρή επιλογή σε καταδικασθέντες προσφέροντες κοινωφελή εργασία κατ'άρ. 105Α Νέου ΠΚ. Β. Συγκεκριμένες προτάσεις θα μπορούσαν να είναι: -. Υποχρεωτική ηλεκτρονική κατάθεση εισαγωγικών δικογράφων δίκης (άρ. 215 επ. ΚΠολΔ) και δικογράφων και εγγράφων περί την ανοιγείσα δίκη (άρ. 237 ΚΠολΔ) σε όλα ανεξαιρέτα τα Δικαστήρια της Χώρας ταυτόχρονα υπό την έννοια ότι είναι προτιμότερο ακόμα και να ανασταλούν επί διάστημα οι λειτουργίες των Γραμματειών των ενδιαφερομένων Δικαστηρίων, για να υπαχθούν στην ψηφιακή δομή, αρκεί να υποδέχονται τις καταθέσεις δικογράφων αποκλειστικώς ψηφιακά. -. Αντικατάσταση παραβόλων κατάθεσης και δικαστικών ενσήμων υψηλού ποσού κατά την κατάθεση με αντίστοιχα μικρού πάγιου ποσού και πολλαπλασιασμός της επιβαλλόμενης δικαστικής δαπάνης και των δικαστικών εξόδων.-. Κατάργηση του θεσμού της αναβολής και ειδικώς των άρ. 241 ΚΠολΔ περί αναβολής συζήτησης του ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, καθώς και λοιπών άρθρων περί αναβολής (πχ ΚΠολΔ 265, 266), και θέσπιση της δυνατότητας διακοπής της δίκης για λόγους ανωτέρας βίας και συνέχισής της άπαξ εντός δεκαπενθημέρου με την ίδια σύνθεση.-. Κατάργηση της νεοφανούς και μη ρητώς προβλεπόμενης στον Κώδικα οιοινεί διαδικαστικής ενέργειας «ματαιώση ή παραίτηση μετά την συζήτηση».-. Υποχρεωτική καθιέρωση προκατάθεσης έγγραφης δήλωσης παράστασης των Δικηγόρων των αντιδίκων σε όλες τις διαδικασίες (άρ. 242 ΚΠολΔ) ενώπιον όλων των Δικαστηρίων με ταυτόχρονο αυστηρό περιορισμό των διαδικασιών, που επιβάλλουν την προφορική συζήτηση.-. Μεταφορά πολλών διαδικασιών γνήσιας και μη γνήσιας εκούσιας δικαιοδοσίας και ομάδων Υποθέσεων κατ'άρ. 93 παρ. 2 Συντάγματος στα διοικητικά και μη δικαστικά όργανα εκούσιας δικαιοδοσίας (λχ στους Συμβολαιογράφους : συναινετικές προσημειώσεις και άρσεις προσημειώσεων, Διαταγές πληρωμής, Διαταγές αποδόσεως μισθίων, Καταστατικά Σωματείων και εταιρικά, κληρονομητήρια, εκδόσεις πιστοποιητικών, ή στους Υποθηκοφύλακες : Υποθέσεις Κτηματολογίου). – Καθιέρωση θεσμού ιδιωτών επί πενταετή θητεία Επίκουρων Μελών Πολιτικών/Αστικών Δικαστηρίων προς άμεση βοήθεια του έργου των Δικαστών. – Επαναφορά θεσμού εισηγητή Δικαστή κατ'άρ. 240 ΚΠολΔ/1968. -.Ενίσχυση της προληπτικής δικαστικής προστασίας κατ'άρ. 69 ΚΠολΔ. -.Ενίσχυση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών.-.Σύντμηση σε πεντάμηνη της έως σήμερα οκτάμηνης προθεσμίας άρ. 307 ΚΠολΔ για την έκδοση Απόφασης - .Καθιέρωση νέου άρθρου 559Α στον ΚΠολΔ αντίστοιχου του άρ. 53 παρ. 3 κωδ.ΠΔ 18/1989 στην

αναιρετική διαδικασία και ως λόγου παραδεκτού η έλλειψη νομολογίας ΑΠ στο αναιρεσιβαλλόμενο ζήτημα. -Καθιέρωση νέου άρθρου 566Α ΚΠολΔ περί Συμβουλίου Τμήματος ΑΠ για την εκκαθάριση των ήδη κατατεθεισών προφανώς απαραδέκτων και αβασίμων Αιτήσεων Αναιρέσεως ιδιωτών και του Ελληνικού Δημοσίου έως σήμερα.-Καθιέρωση νέου άρθρου 566Β ΚΠολΔ αντίστοιχου με τα άρθρα 34Α και 34Β κωδ.ΠΔ 18/1989 περί της διαδικασίας και των δικαστικών δαπανών και εξόδων επί απαραδέκτων Αιτήσεων Αναιρέσεως.-Ενίσχυση της διαδικασίας διαμεσολάβησης, πλην όμως του προαιρετικού χαρακτήρα της. -Ενίσχυση της συμβιβαστικής επέμβασης ειρηνοδίκη (208 επ. ΚΠολΔ) προς επίτευξη δικαστικού συμβιβασμού, καθώς και των διαδικασιών των άρθρων 214Α (συμβιβαστική επέμβαση διαφορών) και 214Β ΚΠολΔ (δικαστική μεσολάβηση). Η ενίσχυση μπορεί να υλοποιηθεί διά (ι) της καθιέρωσης των διαδικασιών αυτών ενώπιον όλων των πρωτοβάθμιων Δικαστηρίων και σε όλες τις διαδικασίες αστικών διαφορών επί ποινή απαραδέκτου ως υποχρεωτικών και συνοπτικών, (ιι) διά της υποχρεωτικής παράστασης αμφοτέρων των πλευρών επί ποινή συνομολόγησης της απουσιάζουσας των αξιώσεων της επισπεύδουσας στην απόπειρα εξώδικης επίλυσης και καταδίκης της σε αυξημένη δικαστική δαπάνη, της υποχρεωτικής σύνταξης πρακτικού συνάντησης και μη κατάληξης σε καμία συνεννόηση ή συμφωνία, αλλά υποχρεωτικώς της δεσμευτικής καταγραφής ως ελεύθερης διάθεσης του αντικειμένου της δίκης των σημείων της διαφωνίας των διαδίκων – τα περιοριστικώς καταγραφόμενα σημεία θα αποτελούν και το αντικείμενο της δίκης υποβαλλόμενο στο Δικαστήριο και θα δεσμεύει και αυτό πέραν των αυτεπαγγέλτως ερευνημένων θεμάτων ακόμα και υπό τον τύπο των δύο μονομερών Δηλώσεων των διαδίκων, (ιιι) της δυναμικής προσκομιδής του Πρακτικού από εκάτερο των διαδίκων στον Πρόεδρο του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του Πρωτοδικείου προς διορισμό άπαξ κατ'άρθρο 214 Β ΚΠολΔ Δικαστή προς μεσολάβηση στη διαφορά., (ιιιι) η έκδοση Πρακτικού επίλυσης της διαφοράς θα επέχει θέση δικαστικού συμβιβασμού και παραίτησης από τα ένδικα μέσα, (ιιιιι) η μη ευδοκίμηση της απόπειρας εξώδικης επίλυσης (α) θα επιτρέπει την συζήτηση της Αγωγής, (β) δεν θα επιτρέπεται παραίτηση από το δικόγραφο ή από το δικαίωμα της Αγωγής με την παρέλευση ενός μηνός από την αποτυχημένη απόπειρα εξώδικης επίλυσης και τον προσδιορισμό της Αγωγής, (γ) δεν θα επιτρέπεται αναβολή της συζήτησης της Αγωγής για κανένα λόγο προς ταχεία επίλυση των διαφορών. - Διατήρηση της προθεσμίας των 100 ημερών (+ 15) κατ'άρθρο 237 ΚΠολΔ, υποχρεωτικός προσδιορισμός της συζήτησης του ενδίκου βοηθήματος εντός 30 ημερών από την λήξη των 115 ημερών και έκδοση της Απόφασης εντός πενταμήνου από την συζήτηση. Γ. Οι ως άνω προτάσεις σκοπό έχουν την επιτάχυνση των αστικών δικών προς αποκατάσταση της ασφάλειας δικαίου χωρίς δημοσιονομική επιβάρυνση του Κράτους : για λόγους προστασίας του εθνικού φιλότιμου ας μην ξαναυπάρξουν σε κείμενο διεθνών υποχρεώσεων της Χώρας προβλέψεις του τύπου άρθρου δευτέρου παρ. 5.2 («Δικαιοσύνη») Ν.4338/14.08.2015 (Α' 94).»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο δεν έχει σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

6. **22 Μαΐου 2020, 08:25 | Ι.Κ. :** « ΘΕΜΑ : ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΕΠΙ ΘΗΤΕΙΑ «ΕΠΙΚΟΥΡΩΝ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ» ΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΛΥΣΗ ΣΤΟ ΧΡΟΝΙΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ Συνοπτικό διάγραμμα α. Το πρόβλημα στην διοικητική δικαιοσύνη β. 700 Επίκουρα Μέλη [30 Συντονιστές – 5μελές Ανώτατο Συμβούλιο Εποπτείας] : λειτουργία, καθήκοντα.γ. Σκοπιμότητα πρότασης α. Από πολλές πλευρές διαρκώς αναφέρονται και υπογραμμίζονται παράμετροι του χρόνιου και δομικού προβλήματος λειτουργίας κατά την απονομή ιδίως της διοικητικής δικαιοσύνης. Η κατάσταση γνωστή : κατάθεση ενδίκου βοηθήματος και προσδιορισμός της πρώτης συζήτησης της Υπόθεσης μετά από πέντε,έξι ή και επτά (!) κατά μέσο όρο χρόνια, ενώ

για την έκδοση αμετάκλητης Απόφασης μπορεί να απαιτηθούν έως και ... δεκατέσσερα χρόνια ! Σε τέτοιο σημείο είχε φθάσει η κατάσταση, ώστε σε έκαστο εκ των τριών Μνημονίων της Χώρας μας εν μέσω κρίσης (2010-2019) και ύφεσης να τίθεται ουσιώδης όρος από τους δανειστές η διεθνής υποχρέωση της Χώρας περί την άμεση εκκαθάριση των δικαστικών εκκρεμοτήτων των εκατοντάδων χιλιάδων φορολογικών κτλ δικογραφιών (βλ. ενδεικτικώς άρ. 1 εδ. 5.2 {Δικαιοσύνη} Ν. 4336/14.08.2015 (Α' 94) – Γ' Μνημόνιο). Επιγραμματικώς τα κατ'εμέ δεδομένα του ζητήματος είναι (α) η άρνηση των Διοικητικών Δικαστών να αυξήσουν την αποδοτικότητά τους και η προσκόλλησή τους σε τυπολατρικές άνευ ουσίας ξεπερασμένες από τα πράγματα πρακτικές, (β) η έλλειψη πρωτοβουλίας, (γ) ο συγκεκριμένος κτιριακός και λοιπός εξοπλισμός των Διοικητικών Δικαστηρίων, (δ) η τάση των φορολογικών Αρχών να δημιουργούν φορολογικές αμφισβητήσεις, (ε) η τάση του Δικηγορικού Σώματος να «δικαστηριοποιεί» πάσα εκκρεμότητα χάριν διεύρυνσης της δικηγορικής ύλης, (στ) η ορθή, αλλά αδιέξοδη και δυσλειτουργική, θέσπιση, πλην όμως μη εφαρμοσθείσα, καθιέρωση του Σώματος Φορολογικών Διαιτητών, (ζ) η απερίσκεπτη άρνηση καθιέρωσης της δυνατότητας φορολογικών συμβιβασμών και συμψηφισμών, (η) η τάση έκαστης Διοικητικής Αρχής να δημιουργεί αντιδικίες με τον ιδιώτη και να εξαντλεί τα ένδικα μέσα, ακόμα και εάν έχει ηττηθεί δικαστικώς από τον πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας, (θ) η έλλειψη πλαισίου κυρώσεων κατά όσων συντηρούν την αντιδικία από πλευράς Διοικητικών Αρχών και επιβαρύνουν τελικώς το Δημόσιο με τόκους και προσαυξήσεις. Η Χώρα μας για τις προκλητικά μεγάλες καθυστερήσεις κατά την απονομή της διοικητικής δικαιοσύνης ειδικά έχει επανειλημμένα καταδικασθεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), μολονότι σταθερά στο Στρασβούργο αυτή επικαλείται τους ίδιους λόγους περί έλλειψης ανθρώπινου δυναμικού και εξοπλισμού κτλ. Η στα όρια του κυνισμού αδιαφορία για τις συνέπειες από τις καθυστερήσεις οδήγησε στο σημείο, αντί να λυθεί άρδην το πρόβλημα των καθυστερήσεων, (ι) να καθιερωθεί διά του Ν. 4055/2012 ειδικό ένδικο βοήθημα, η Αίτηση Δίκαιης Ικανοποίησης, με αίτημα την καταβολή αποζημίωσης του αντιδίκου του Δημοσίου για την ζημία του από μόνη την καθυστέρηση, που έχει προκληθεί από το δομικό πρόβλημα της Δικαιοσύνης, είτε κερδίσει είτε ηττηθεί στην Υπόθεση (!), (ιι) να αναγνωρισθεί δικαστικώς σχεδόν ανερευθρίαστα και εξόχως «ωχαδελφικά» ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ η αστική ευθύνη του Ελληνικού Δημοσίου για πράξεις και παραλείψεις των δικαστικών αρχών κατά την εκτέλεση των δικαιοδοτικών καθηκόντων τους κατά την Απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ 1501/2014!... Η κατάσταση λόγω της καθυστέρησης απονομής δικαιοσύνης και τελικώς αρνησιδικίας έχει επισημανθεί εντός συνόρων από τον ΣΕΒ, ενώ διεθνώς από τον ΟΟΣΑ, την Παγκόσμια Τράπεζα [στην Έκθεση «Doing Business 2020»] ακόμα και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στους εκδιδόμενους κατ' έτος Πίνακες Επιδόσεων των Εθνικών Συστημάτων Δικαιοσύνης της ΕΕ βάσει των στοιχείων του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ, όπου η Χώρα μας κατατάσσεται πολύ χαμηλά ιδίως όσον αφορά την αντίληψη των πολιτών για την κατάσταση και την ανεξαρτησία των συστημάτων δικαιοσύνης στην Χώρα τους, για να μην αναφέρουμε τον χρόνο απονομής δικαιοσύνης ανά Υπόθεση (1.711 ημέρες κατά μέσο όρο σήμερα!) και το οικονομικό κόστος για τον πολίτη ως προς την λειτουργία και την απονομή δικαιοσύνης (309 ευρώ σήμερα). β. 1. Η λύση στο πρόβλημα ΔΕΝ είναι η πρόσληψη και άλλων Δικαστικών Λειτουργών ή η ψηφιοποίηση της γραμματειακής και άλλης διοικητικής λειτουργίας των Δικαστηρίων ή η χωρίς στόχευση και σχεδιασμό τοποθέτηση διοικητικών υπαλλήλων στις Γραμματείες των Δικαστηρίων παρά τα αναμφισβήτητα τεράστια κενά στην στελέχωση των Υπηρεσιών. Και αυτό, διότι οι απαρχαιωμένοι Κανονισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας στα Δικαστήρια αποτελούν Αποφάσεις της Ολομέλειας αυτών, που εγκρίνονται στην Ολομέλεια του οικείου Ανωτάτου Δικαστηρίου (βλ. ενδεικτικώς Ολ ΣτΕ 2/2014 Αρμ.2014.658), ενώ απλώς διαχειρίζονται

την γραφειοκρατική αντίληψη καταγραφής αριθμού οργανικών θέσεων σε ξεπερασμένα από τα πράγματα οργανογράμματα χάριν εξασφάλισης δημοσιούπαλληλικής σταδιοδρομίας χωρίς περιγραφή αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων εξ αυτών σε απόλυτη συνεργασία με τα προβλεπόμενα κατ'άρ. 92 Συντάγματος αντιστοίχως λειτουργούντα Υπηρεσιακά Συμβούλια (βλ. ενδ. ΟλομστΕ 3178/2014 ΕΔΔΔ 2015.291). Πρόταση του ταπεινοφρόνως υπογράφοντος είναι η ενίσχυση του ανθρωπίνου δυναμικού στα Διοικητικά Δικαστήρια διά της άμεσης καθιέρωσης ως βοηθών και συνεργατών των Δικαστικών Λειτουργών θέσεων «Επίκουρων Μελών Διοικητικών Δικαστηρίων» επί θητεία [στο εξής:ΕΜΔΔ] και σε αριθμό τουλάχιστον επτακοσίων (700) ατόμων σε πρώτη πιλοτική φάση προς διασπορά στα τριάντα (30) Διοικητικά Πρωτοδικεία της Χώρας. 2. Τα ΕΜΔΔ ΔΕΝ θα είναι δικαστικοί λειτουργοί απολαμβάντες των συνταγματικών εγγυήσεων της ισοβιότητας και της ανεξαρτησίας της γνώμης και της δυνατότητας διάχυτου συνταγματικού ελέγχου των νόμων, αλλά Δημόσιοι Λειτουργοί επί θητεία με σύμβαση συνεργασίας με το Ελληνικό Δημόσιο επί πενταετία χωρίς δικαίωμα ανανέωσης με καθήκοντα Εισηγητή στα Διοικητικά Δικαστήρια επί φορολογικών, τελωνειακών Υποθέσεων και Υποθέσεων προστίμων και οικονομικών εκκρεμοτήτων με το Ελληνικό Δημόσιο. Η ευδόκιμη και επιτυχής ολοκλήρωση της πενταετούς θητείας τους θα αποτελέσει λόγο μοριοδότησης κατά πενήντα τοις εκατό (50%) για την είσοδο στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών στους δύο (2) περιοριστικά επόμενους της θητείας διαγωνισμούς προσλήψεως στην εν λόγω Σχολή, ενώ κατά την θητεία τους θα τελούν σε απόλυτη και αυτόματη αναστολή του επαγγέλματός τους, η δε προέλευσή τους μπορεί να είναι (α) Οικονομολόγοι με τουλάχιστον πενταετή πραγματική επαγγελματική προϋπηρεσία [σε ποσοστό 25% των υπό πρόσληψη] και (β) Δικηγόροι με δεκαετή πραγματική προϋπηρεσία στην μάχιμη δικηγορία και προαχθέντες σε Δικηγόρο παρ' Εφέταις, προσλαμβανόμενοι κατόπιν ειδικού δημόσιου (ακόμα και διεθνούς) διαγωνισμού από την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών και τελούντες στο ειδικό υπηρεσιακό καθεστώς του ΠΔ 410/1988, ως ισχύει, τοποθετούμενοι προσωπαγώς στον μόνο Βαθμό Α' διοριζόμενοι χωρίς μετάθεση ή απόσπαση ή άλλη μετακίνηση στην έδρα Διοικητικού Πρωτοδικείου της Χώρας κατά την επίδοσή τους εντός της Σχολής σε τρίμηνα σεμινάρια ταχείας κατάρτισης και κατά τις διαπιστωθείσες ανάγκες ύστερα από γνώμη του Επιθεωρητή Διοικητικών Δικαστηρίων και με αποδοχές 1ου Μισθολογικού Κλιμακίου κατά τα σημερινά ισχύοντα. Τα καθήκοντα των ΕΜΔΔ θα μπορούν να είναι η επεξεργασία και η προετοιμασία των διοικητικών δικογραφιών προς προσδιορισμό και συζήτηση στα Δικαστήρια : τα ΕΜΔΔ δεν θα έχουν επαφή με τους τακτικούς Δικαστικούς Λειτουργούς, αλλά θα έχουν παραδώσει τις χρεωθείσες δικογραφίες προ της χρέωσής των σε Δικαστικούς προς εκδίκηση. Είτε σε ασκηθέντα ένδικα βοηθήματα και μέσα και εκκρεμείς Υποθέσεις είτε σε ανοιγόμενες δίκες τα ΕΜΔΔ (α) θα συγκροτούν την δικογραφία, (β) θα καλούν την Διοίκηση και τον ιδιώτη διάδικο να συμπληρώσουν την δικογραφία εντός διαλυτικών ανατρεπτικών προπαρασκευαστικών προθεσμιών ενεργείας επί ποινή τεκμηρίου ομολογίας και απαραδέκτου, (γ) θα καταγράφουν τα αποδεικτικά μέσα, (δ) θα απαιτούν επί ποινή ακυρότητας και απαραδέκτου την διενέργεια απόπειρας εξώδικης συμβιβαστικής επίλυσης της διοικητικής διαφοράς, (ε) θα συντάσσουν Πρακτικό ολοκλήρωσης της επεξεργασίας της δικογραφίας και εισηγητικό σημείωμα με την νομική άποψή τους και Έκθεση Απόψεων με καταγραφή των νομικών ζητημάτων, (στ) θα αξιοποιούν τον θεσμό της Πρότυπης Δίκης και θα κωδικοποιούν προς διοικητική χρήση την φορολογική και τελωνειακή νομολογία προς σύνταξη και διακίνηση διοικητικών εγκυκλίων, (ζ) θα παραδίδουν έτοιμη και ήδη χειρισθείσα την χρεωθείσα δικογραφία επί ποινή προσωπικής ευθύνης τους σε ενενήντα (90) ημέρες το πλείστο από την χρέωση σε αυτά, (η) η δε προετοιμασμένη δικογραφία θα εισάγεται προσδιοριζόμενη σε δικάσιμο προς συζήτηση εντός το πολύ εξήντα (60) ημερών από την

παράδοσή της από τα ΕΜΔΔ, η δε Απόφαση επ' αυτής θα εκδίδεται υποχρεωτικώς εντός εξήντα (60) μερών από την εκδίκαση, (θ) στην διάρκεια της θητείας τους θα αξιοποιούν την περίοδο των λεγομένων δικαστικών διακοπών (30.06. – 16.09. εκάστου έτους) για την ταχεία παράδοση των εισηγήσεών τους, (ι) η όλη πορεία τους, η μη ταχεία παράδοση των ανατιθεμένων δικογραφιών και η πλημμελής άσκηση των καθηκόντων τους θα ελέγχονται διαρκώς ιεραρχικώς, ενώ η παράβαση των καθηκόντων τους θα αποτελεί προβλεπόμενο ιδιώνυμο υπηρεσιακό αδίκημα διωκόμενο σε βαθμό κακουργήματος. Σε ένα έκαστο Διοικητικό Πρωτοδικείο ήδη από την αποφοίτηση των ΕΜΔΔ από την Σχολή θα τοποθετείται και Συντονιστής των ΕΜΔΔ εκ των φοιτησάντων στην Σχολή με διετή προϋπηρεσία, οι δε τριάντα (30) Συντονιστές θα έχουν καταταγεί στη θέση τους βάσει των βαθμών επιδόσεώς τους εντός της Σχολής και της επιτυχούς εξέτασης σε ειδική δοκιμασία προ της αναλήψεως των καθηκόντων τους. Οι Συντονιστές των υπηρετούντων ανά Διοικητικό Πρωτοδικείο ΕΜΔΔ θα συνεργάζονται με το Τριμελές Συμβούλιο Διοίκησης του Δικαστηρίου, θα παρίστανται στις συνεδριάσεις του με δικαίωμα λόγου και όχι ψήφου και θα εκτελούν τις κατευθύνσεις του Προϊσταμένου του Δικαστηρίου επί της διοικητικής διαδικασίας απονομής της δικαιοσύνης. Των ΕΜΔΔ θα προΐσταται πενταμελές Ανώτατο Συμβούλιο Εποπτείας συγκροτούμενο από ένα Αντιπρόεδρο ΣτΕ, τον Γενικό Γραμματέα Δικαιοσύνης, τον Διοικητή Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, τον Γενικό Επίτροπο Επικράτειας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και τον Γενικό Επίτροπο Επικράτειας στο Ελεγκτικό Συνέδριο ως Υπηρεσιακό και Πειθαρχικό Συμβούλιο και εποπτικό όργανο αρμόδιο για κάθε ζήτημα και για την σύνταξη ετησίων φύλλων αξιολόγησης και ποιότητας, καθώς και της τελικής αξιολόγησης εκάστου ΕΜΔΔ στο πέρα της θητείας τους. Οι πράξεις του Ανωτάτου Συμβουλίου Εποπτείας θα προσβάλλονται με Αίτηση Ακυρώσεως ενώπιον του ΣτΕ. γ. Το ισχύον συνταγματικό καθεστώς στην Χώρα μας επιτρέπει την καθιέρωση των ΕΜΔΔ, ενώ κατά ημέτερους υπολογισμούς το προσδοκώμενο άμεσο ταμειακό όφελος για το Ελληνικό Δημόσιο από την εκδίκαση των λιμναζουσών εκκρεμών δικογραφιών και την επίλυση των φορολογικών κά οικονομικών διαφορών είναι ευχάριστα ...ανυπολόγιστο (!) ανερχόμενο ακόμα και σε δις. Ευρώ (!!), το δε κόστος (μισθολογικό και διοικητικό) της απασχόλησης επτακοσίων ΕΜΔΔ επί πενταετία [στην ουσία μισθοί επτακοσίων Διευθυντών του Ελληνικού Δημοσίου, δηλαδή των οργάνων, που δημιουργούν το .. πρόβλημα!] ανέρχεται σχηματικώς στο ΕΝΑ ΤΕΤΑΡΤΟ (1/4) (ή και λιγότερο) της μισθοδοσίας του ίσου αριθμού πρωτοδιοριζόμενων Δικαστικών Λειτουργών της Διοικητικής Δικαιοσύνης χωρίς την προνομιακή μεταχείρισή τους, ενώ είναι αμελητέο εμπρός στο ανυστερόβουλο όφελος για το Κράτος Δικαίου και τον συνταγματικό πολιτισμό μας από την εκδίκαση μίας διαφοράς ενός ιδιώτη με το Δημόσιο σε πρώτο βαθμό εντός έξι μηνών από την ανάθεση σε ΕΜΔΔ.»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο δεν έχει σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

7. **22 Μαΐου 2020, 08:28 | Ι.Κ. :** « ΘΕΜΑ : ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ Πρόταση ψήφισης Ειδικού Προγράμματος χρηματοδότησης Σεμιναρίων παρακολούθησης για Μέλη Δικηγορικών Συλλόγων της Χώρας προς πιστοποίηση ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ. Εξ ίδιας γνώσεως και πείρας αναφέρω ότι πολλοί ΚΚ Συνάδελφοι Δικηγόροι ανά την Χώρα ενδιαφέρονται πραγματικά να πιστοποιηθούν ως κατά Νόμο Δικαστικοί Διαμεσολαβητές υπό την ισχύ του Ν.4640/2019, αλλά λόγω συγκυρίας τούς εμποδίζει το υψηλό κόστος συμμετοχής στα Ειδικά Σεμινάρια ένεκα του ποσού τουλάχιστον 1.800 ευρώ (πχ στο ΑΚΚΕΔ ΔΣΑ «Προμηθέας»). Νομίζω ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης, που έχει κάθε λόγο να υποστηρίξει τον θεσμό, μπορεί για λόγους δημοσίου συμφέροντος να ικανοποιήσει το δίκαιο αίτημα πολλών Δικηγόρων της Χώρας προς το συμφέρον της λειτουργίας της ίδιας της Δικαιοσύνης. Θεωρώ ότι η

πρόταση αυτή θα τύχει ευμενούς αποδοχής από το Υπουργείο, αλλά και τους ΚΚ Συναδέλφους σε όλη την Χώρα με σκοπό την κατάρτιση νέων και περισσότερων Διαμεσολαβητών ως Λειτουργών της Δικαιοσύνης.»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο δεν έχει σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

- 8. 18 Μαΐου 2020, 10:04 | Ε.Λ. :** «νομίζω πώς πρέπει ρητώς να προβλέπεται ότι και οι αιτήσεις προσωρινής προστασίας θα υπάγονται στην αρμοδιότητα των ειδικών τμημάτων, ώστε να υπάρχει μια ολοκληρωμένη προστασία»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο ελήφθη υπ' όψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

- 9. Επί του άρθρου 360: «Αυτοτελής Υπηρεσία Συλλογής και Επεξεργασίας Στατιστικών Στοιχείων (JustStat)» 16 Μαΐου 2020, 18:15 | Α.Β. :** « Άρθρο 360 Προσθήκη: (ι) i. Την εκπόνηση ερευνών με σκοπό τη διαμόρφωση προτάσεων και άμεσων παρεμβάσεων επί συγκεκριμένων δυσλειτουργιών, τον καλύτερο σχεδιασμό μακροπρόθεσμων στρατηγικών αποφάσεων, την αναμόρφωση μέτρων και δομών, καθώς και την βελτίωση των μηχανισμών διαφάνειας και λογοδοσίας όλων των παραγόντων που συμμετέχουν στην απονομή της Δικαιοσύνης (κ) iv. Την μελέτη και ανάλυση των οικονομικών δεδομένων της Δικαιοσύνης και ιδίως: α) την βελτίωση κατανομής του προϋπολογισμού ανά φορέα δικαστικής υπηρεσίας, β) τον σαφή υπολογισμό του κόστους διαχείρισης των υποθέσεων, ανά κατηγορία υπόθεσης και διαδικασίας, γ) τον υπολογισμό των εσόδων της Δικαιοσύνης από τη δικαστική (αγωγόσημα, ένσημα, παράβολα, χρηματικές ποινές) και εξώδικη πρακτική (έσοδα υποθηκοφυλακείων/κτηματολογικών γραφείων, ένσημα δικηγόρων και δικαστικών επιμελητών, κλπ.), δ) τον υπολογισμό του κόστους συντήρησης, αναβάθμισης και συνεχούς ανανέωσης των δικαστικών κτηρίων, των συστημάτων πληροφορικής υποδομής (λογισμικού και μηχανημάτων) και των συστημάτων ασφαλείας, ε) την μέτρηση-ποσοτικοποίηση της ζημίας των διαδίκων (ιδίως των επιχειρήσεων) λόγω της καθυστερημένης επίλυσης των διαφορών τους βλ. Κοριατοπούλου, Π, Βαρβέρης, Α & Ματθαίου, Β 2015, «Δημιουργία Παρατηρητηρίου Δικαιοσύνης». σε: Συμβολή για την Αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σσ. 639-644”»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο ελήφθη υπ' όψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

- 10. Επί του άρθρου 361 με τίτλο «Ειδικά τμήματα πολιτικών δικαστηρίων». 19 Μαΐου 2020, 14:07 | Δ.Τ.:** « Επί του άρθρου 361 με τίτλο «Ειδικά τμήματα πολιτικών δικαστηρίων». Με τον Ν. 4529/2018 ενσωματώθηκε (με καθυστέρηση) στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 2014/104/ΕΕ «σχετικά με ορισμένους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης βάσει του εθνικού δικαίου για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου ανταγωνισμού των κρατών – μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες διατάξεις». Ο νόμος αυτός έχει ως στόχο (κατά την αιτιολογική έκθεση) να καταστεί δυνατή η αγωγή αποζημίωσης κατά επιχειρήσεων που έχουν παραβεί το δίκαιο του ανταγωνισμού (Καρτέλ και Μονοπώλια), μέσω «πλεονεκτημάτων» ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου που θεσπίζονται υπέρ των θυμάτων αντι-ανταγωνιστικών πρακτικών. Σύμφωνα με το άρθρο 13 του Ν. 4529/2018 θα έπρεπε να έχει συσταθεί στο Πρωτοδικείο Αθηνών ειδικό τμήμα εκδίκασης των υποθέσεων του δικαίου ανταγωνισμού, αλλά ακόμα εκκρεμεί. Με βάση την εμπειρία αυτή, το υπό διαβούλευση άρθρο 361 που θέτει ως δυνατότητα τη σύσταση των ειδικών τμημάτων («δύνανται να συνιστώνται») για υποθέσεις του δικαίου ηλεκτρονικών

επικοινωνιών, ενέργειας και προστασίας προσωπικών δεδομένων, εκλαμβάνεται ως ευχή. Η ευχή, δε, μεγαλώνει, αν αναλογιστεί κανείς ότι ο Νομοθέτης έχει ήδη φροντίσει πριν μερικούς μήνες (στις 28.11.2019, με εκπρόθεσμη τροπολογία, κυριολεκτικά της νύχτας) να «προ-αποσυμφορήσει» τα ειδικά τμήματα που ήθελε κάποια στιγμή συσταθούν (και θα δικάζουν υποθέσεις με σοβαρό οικονομικό αντικείμενο), επιβάλλοντας δικαστικό ένημο στις αναγνωριστικές αγωγές που ασκούνται ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου (και μάλιστα με αναδρομική ισχύ!), παρέχοντας έτσι ασυλία στους «επενδυτές» εναγόμενους. Ειδικότερα, στις 19.11.2019, λίγες ημέρες πριν ψηφιστεί η ως άνω τροπολογία για το δικαστικό ένημο στις αναγνωριστικές αγωγές του Πολυμελούς, η οποία εισήχθη στο νομοσχέδιο για τη διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, ο Υπουργός Δικαιοσύνης (αντιγράφουμε από δημοσίευμα) «μιλώντας κατά τη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου του ΣΕΒ, έπειτα από πρόσκληση του προέδρου του Συνδέσμου, Θεόδωρου Φέσσα, έκανε ιδιαίτερη αναφορά στην ενίσχυση του θεσμού της διαμεσολάβησης, έπειτα από την κατάθεση του σχετικού νομοσχεδίου, ανακοινώνοντας ταυτόχρονα ότι το υπουργείο Δικαιοσύνης θα συστήσει ειδικά τμήματα στα δικαστήρια, όπου θα εκδικάζονται εθνικές και διασυνοριακές υποθέσεις ανταγωνισμού και επενδύσεων, με εκτίμηση ότι τούτο θα συμβεί στις αρχές του νέου έτους, οπότε θα μπορούμε να μιλάμε για ένα ολοκληρωτικά διαφορετικό δικαστικό σύστημα που δεν θα λειτουργεί αποτρεπτικά για τις επενδύσεις και θα συνεπάγεται τη δημιουργία χιλιάδων θέσεων εργασίας» (βλ. σχετικά δημοσιεύματα της 19.11.2019, λχ <https://www.iefimerida.gr/politiki/tsiaras-eidika-tmimata-dikastiria-gia-ependyseis>). Αν θέλουμε λοιπόν πράγματι «οι συγκεκριμένες διαφορές, οι οποίες είναι κρίσιμες τόσο για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας όσο και για τη διεθνή αξιολόγηση του δικαστικού μας συστήματος, να επιλύονται ταχύτερα και αποτελεσματικότερα» (βλ. αιτιολογική έκθεση), θα πρέπει να διαμορφωθεί η διάταξη του 361, κατά τις ανωτέρω επισημάνσεις, ως εξής: Αντί για «δύνανται να συνιστώνται», να αναγραφεί ότι «συστήνονται». Να προστεθεί πέμπτη (5η) παράγραφος με την οποία θα ορίζεται ρητώς ότι τόσο στις υποθέσεις του άρθρου 361 του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου όσο και στις υποθέσεις του δικαίου του ελεύθερου ανταγωνισμού (οι οποίες, ομοίως, «είναι κρίσιμες τόσο για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας όσο και για τη διεθνή αξιολόγηση του δικαστικού μας συστήματος», βλ. Οδηγία 2014/104/ΕΕ) καταργείται η υποχρέωση καταβολής δικαστικού ενσήμου, που θεσπίστηκε με το άρθρο 42 του Ν. 4640/2019.

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο δεν έχει σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

11. Επί του άρθρου 361 με τίτλο :«Ειδικά τμήματα πολιτικών δικαστηρίων». 27 Μαΐου 2020, 11:25 | Δ.Τ. : «Σχετικά με το άρθρο 361 (Ειδικά τμήματα πολιτικών δικαστηρίων): Η δημιουργία ειδικών τμημάτων θα καταστήσει αποδοτικότερη την απονομή της δικαιοσύνης στα Πολιτικά Δικαστήρια της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, όπου και εκδικάζεται η συντριπτική πλειοψηφία των σχετικών υποθέσεων. Για ποιον, όμως, λόγο οι συγκεκριμένες υποθέσεις όλης της υπόλοιπης χώρας να εκδικάζονται από τα ειδικά τμήματα των Δικαστηρίων Αθήνας και Θεσσαλονίκης; Η εξειδίκευση δικαστών που υπηρετούν στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη δεν θα πρέπει να στερεί από τους δικαστές όλης της υπόλοιπης χώρας τη δυνατότητα να αναπτύξουν τις ικανότητές τους επί των δικαιωμάτων που προβλέπονται στο ενωσιακό δίκαιο. Τέτοιος συγκεντρωτισμός θα οδηγήσει σε ασύμμετρη απορρόφηση του γνωστικού αντικειμένου, που πάντοτε είναι σε βάρος των πολιτών. Ο περιορισμός της ενασχόλησης των δικαστών της υπόλοιπης χώρας στην ποινική μόνο υφή των συγκεκριμένων υποθέσεων οδηγεί σε μη ολιστική αντιμετώπιση των ζητημάτων. Τέλος, με ποιον τρόπο υπάρχει πρόσβαση στη δικαιοσύνη όταν η έφεση επί απόφασης του Ειρηνοδικείου Ηρακλείου Κρήτης εκδικάζεται ενώπιον του Πρωτοδικείου Αθηνών; Ούτε η οικονομική ανάπτυξη

της χώρας ούτε και η διεθνής αξιολόγηση του δικαστικού μας συστήματος εξαρτάται από το μικρό ποσοστό των υποθέσεων που εκδικάζονται ενώπιον των τοπικά αρμόδιων Δικαστηρίων πέραν της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Προτείνω η δικαιοδοσία των ειδικών τμημάτων να εκτείνεται στην περιφέρεια του Εφετείου τους, και η παράγραφος 2 του άρθρου 361 (Ειδικά τμήματα πολιτικών δικαστηρίων) να αναδιατυπωθεί ως εξής: 2. Για την εκδίκαση των ως άνω υποθέσεων εκτείνεται η δικαιοδοσία: α) των ειδικών τμημάτων του Πρωτοδικείου και του Εφετείου Αθηνών στην περιφέρεια των Εφετείων Αθηνών και Πειραιώς, και β) των ειδικών τμημάτων του Πρωτοδικείου και του Εφετείου Θεσσαλονίκης, στην περιφέρεια του Εφετείου Θεσσαλονίκης. Για τον καθορισμό της καθ' ύλην αρμοδιότητας εφαρμόζονται οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο ελήφθη υπ' όψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

12. Επί του άρθρου 362: «Ειδικά τμήματα διοικητικών δικαστηρίων» 28 Μαΐου 2020, 12:23 | Κ.Κ. :

«Άρθρο 362: Τροποποίηση παρ.6 άρθρου 4 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων 1.περ.α: Δίνεται η δυνατότητα στις διοικήσεις των μεγάλων διοικητικών δικαστηρίων να δημιουργήσουν ειδικά τμήματα, για την εκδίκαση όποιων κατηγοριών διοικητικών διαφορών κρίνουν κάθε φορά σκόπιμο, με στόχο την ταχύτερη και αποτελεσματικότερη επίλυση των συγκεκριμένων διαφορών από εξειδικευμένους δικαστές, που θα στελεχώνουν τα οικεία τμήματα (σχ. αιτιολ. έκθ. άρθρου 362, σε συνδ.με 361). Προβληματισμό όμως γεννά η δυνατότητα λειτουργίας των εν λόγω τμημάτων πριν την έγκριση σχετικής τροποποίησης του Κανονισμού από την οικεία Ολομέλεια του Δικαστηρίου. Η παρεμφερής διατύπωση της υπάρχουσας διάταξης σε σχέση με τα φορολογικά δικαστήρια (εισαχθείσα με το άρθρο 57 παρ.3 ν.3900/2010), προφανώς απέβλεψε στην αντιμετώπιση ειδικής (ισχύουσας τότε) κατάστασης (μεγάλη σώρευση φορολογικών υποθέσεων τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, οικονομική κρίση κλπ.), η οποία (κατάσταση), κατά την κρίση του νομοθέτη, επέβαλε την άμεση ίδρυση των συγκεκριμένων τμημάτων, κατάσταση όμως που δεν προκύπτει ότι συντρέχει εν προκειμένω. Γι' αυτό, κατά την άποψή μου, θα έπρεπε να τεθεί ως προϋπόθεση λειτουργίας των εκάστοτε ιδρυόμενων ειδικών τμημάτων, η προηγούμενη έγκριση σχετικής τροποποίησης του οικείου Κανονισμού. Πέραν τούτου, προβληματική φαίνεται και η δυνατότητα παράτασης της λειτουργίας των ειδικών τμημάτων, την ίδρυση των οποίων τελικά δεν εγκρίνει η Ολομέλεια (με τροποποίηση του οικείου Κανονισμού) για την εκδίκαση αλλά και τη δημοσίευση των ήδη προσδιορισμένων υποθέσεων, επομένως ακόμη και μετά το πέρας του οικείου δικαστικού έτους (αντίθετα με όσα προβλέπει η ήδη ισχύουσα διάταξη), κάτι που πιθανότατα θα δημιουργήσει και αρκετά πρακτικά προβλήματα (π.χ. σε σχέση με τους υπηρετούντες στα ειδικά τμήματα δικαστές). 2.περ.γ: Η νέα διάταξη της περίπτωσης γ παρέχει δυνατότητα εισαγωγής πάσης φύσεως υποθέσεων στα δημιουργούμενα ειδικά τμήματα, αναλόγως των υπηρεσιακών αναγκών. Χαρακτηριστικό μάλιστα είναι το ότι η συγκεκριμένη δυνατότητα προβλέπεται γενικώς (όποτε η Διοίκηση του Δικαστηρίου το κρίνει σκόπιμο) και όχι ως εξαίρεση, χωρίς καν να γίνεται διάκριση μεταξύ ακυρωτικών διαφορών και διαφορών ουσίας (βλ.π.χ. ισχύοντα Κανονισμό Λειτουργίας Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, όπου προβλέπεται η «κυρίως» εκδίκαση συγκεκριμένης κατηγορίας υποθέσεων από το ειδικό τμήμα, εντός όμως πάντα του ίδιου σχηματισμού, ακυρωτικού ή ουσίας). Επισημαίνεται ότι πέραν όποιων άλλων προβλημάτων, η συγκεκριμένη διάταξη αναιρεί την ίδια την έννοια του «ειδικού τμήματος», καθιστώντας το αναποτελεσματικό. Εξάλλου, η επιδιωκόμενη αποτελεσματικότητα του νέου

συστήματος προφανώς βασίζεται στην εξειδίκευση των υπηρετούντων στα ειδικά τμήματα δικαστών και όχι στην κατά προτεραιότητα εκδίκαση συγκεκριμένων κατηγοριών υποθέσεων, κάτι που θα μπορούσε να προβλεφθεί και χωρίς τη σύσταση ειδικών τμημάτων (π.χ. βλ. σχ. Ν.3959/2011 άρθρο 30 παρ.4 για τις υποθέσεις ανταγωνισμού). 3.περ.δ: Η πρόβλεψη της τοποθέτησης στα ειδικά τμήματα «κατά προτίμηση» δικαστών με εξειδίκευση ή ιδιαίτερη εμπειρία στη συγκεκριμένη κατηγορία διαφορών και μάλιστα με συγκεκριμένο προσδιορισμό της έννοιας της «εξειδίκευσης και ιδιαίτερης εμπειρίας», αφενός είναι δύσκολα εφαρμόσιμη (τα περισσότερα μεταπτυχιακά προγράμματα τουλάχιστον των Νομικών Σχολών της Ελλάδας είναι γενικού περιεχομένου, οι δε περιπτώσεις δικαστών που διαθέτουν εμπειρία σε συναφή δραστηριότητα με συγκεκριμένο αντικείμενο ειδικού τμήματος, πριν την ένταξή τους σε τέτοιο τμήμα είναι περιορισμένες), αφετέρου (σε περίπτωση που εφαρμοζόταν) θα μπορούσε να στερήσει τα συγκεκριμένα τμήματα από ικανούς δικαστές, που όμως δεν πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις. Αντ' αυτού, θα ήταν σκόπιμη, κατά τη γνώμη μου, η διοργάνωση ειδικών (σύντομων) εκπαιδευτικών σεμιναρίων της ΕΣΔΙ για τους τοποθετούμενους σε ειδικά τμήματα.

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο ελήφθη υπ' όψιν και η επιλογή του νομοθέτη αιτιολογείται πλήρως στην Αιτιολογική Έκθεση.

13. 25 Μαΐου 2020, 23:13 | Δ.Μ. : « Έχω την γνώμη ότι η προτεινόμενη διάταξη της παρ γ' του άρθρου 362, σχετικά με την κατ' απόλυτο προτεραιότητα εκδίκαση και έκδοση απόφασης προσκρούει στις Συνταγματικές διατάξεις των άρθρων: 4 παρ 1, 2 και 93 παρ 4.»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο γίνεται δεκτό.

14. Επί του άρθρου 363: «Άλλες τροποποιήσεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών και του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας» 15 Μαΐου 2020, 17:06 | Σ. Α. : «Πολύ εύστοχη, λογική και καλοζυγισμένη την τροποποίηση της παρ.5 του άρθρου 15 του Ν.1756/1988 με το άρθρο 363 του νομοσχεδίου, διότι αποτρέπει τις άσκοπες συχνές εκλογές, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζει τη δημοκρατική νομιμοποίηση των διοικήσεων και επιτρέπει την αξιοποίηση των αναπληρωτών. Θεωρώ, επίσης, αναγκαία την, για λόγους σαφήνειας, αναδιατύπωση του εδαφίου στ' της ίδιας παραγράφου ως εξής <>.»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο δεν μπορεί να αξιολογηθεί

15. Επί του άρθρου 364: « Μεταβατική διάταξη» 16 Μαΐου 2020, 20:25 | Μ.Χ. : «Στο άρθρο 364 πρέπει να διορθωθεί η παραπομπή στο ορθό «η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 363»

Παρατηρήσεις : Το σχόλιο γίνεται δεκτό.